

กลยุทธ์การบูรณาการเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น Integrated Information Technology Strategies for Local Development

พิทูล มีมานะ *
สัญญา เคนาภูมิ **
ภักดี โพธิ์สิงห์ ***
สนุก ลิ้งห์มาตร ****

บทคัดย่อ

เทคโนโลยีสารสนเทศมีบทบาทสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาในปัจจุบัน โดยเฉพาะการใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน จนสามารถประหยัดแรงงาน การลดต้นทุน การปฏิบัติงาน การบริหารงานภาครัฐโดยเฉพาะอย่างยิ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในฐานะเป็นหน่วยงานที่ใกล้ชิดกับประชาชนและชุมชนที่สุด จำเป็นต้องเตรียมความพร้อมด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการสาธารณะที่จะสนองตอบความจำเป็นต้องการของประชาชนในพื้นที่ บทความนี้จึงขอนำเสนอกลยุทธ์ในการขับเคลื่อนการบูรณาการเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งได้แก่

- 1) การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการ
- 2) การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการพัฒนาสังคม
- 3) การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อส่งเสริมเศรษฐกิจและการท่องเที่ยว
- 4) การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อประชาสัมพันธ์ท้องถิ่น
- 5) การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อให้บริการประชาชนในท้องถิ่น

ABSTRACT

Information technology currently plays an important role in country development especially in order for optimizing work performance in terms of labour economy and cost reduction of working. The public sector management particularly local government organizations as the public units running for local people needs to prepare information technology for managing the public service thoroughly in order to meet their needs. This article proposes strategies of integrated information technology for local development ; 1) management information systems,

2) social development systems, 3) tourism and economy supporting systems, 4) local publishing systems, and 5) local service systems.

คำสำคัญ : กลยุทธ์การบูรณาการ, เทคโนโลยีสารสนเทศ, การพัฒนาท้องถิ่น

Keywords : Integrated Strategy, Technology Information, Local Development

บทนำ

ในภาวะที่โลกมีการแข่งขันทางความรู้และเทคโนโลยีสูงทำให้องค์กรของรัฐทุกภาคส่วนตกอยู่ในสภาพที่เป็นโลกาภิวัตน์หรือโลกไร้พรมแดนสืบเนื่องจากความเจริญก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีทางการสื่อสารตลอดจนการคมนาคมและเศรษฐกิจ ประเทศไทยจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งต้องใช้เทคโนโลยีสร้างฐานการพัฒนาให้เข้มแข็งมากขึ้นทำให้ผู้คนในโลกสามารถติดต่อสื่อสารไปมาหาสู่กัน เรียนรู้เรื่องราวของกันและกันได้อย่างรวดเร็ว จากกระแสของโลกาภิวัตน์ในโลกไหลสู่ภาคธุรกิจ อุตสาหกรรมของประเทศไทย ก้าวหน้าไปสู่เทคโนโลยีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางเศรษฐกิจเพื่อเพิ่มศักยภาพให้สามารถแข่งขันกับนานาชาติได้ อีกทั้งการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศที่เร่งขยายได้เจริญเติบโตทางเศรษฐกิจเป็นหลัก ส่งผลให้ประเทศไทยมีทิศทางการเปลี่ยนแปลงจากสังคมเกษตรกรรมเข้าสู่สังคมอุตสาหกรรมและความเป็นเมืองมากขึ้น ต้องพึ่งพาเทคโนโลยีในระดับที่สูงขึ้นและมากยิ่งขึ้นเป็นลำดับ การนำเข้าเทคโนโลยีจากต่างประเทศมาใช้ การวิจัยและพัฒนา รวมทั้งการกระจายเทคโนโลยีจากศูนย์กลางไปสู่ภูมิภาคและชนบทในประเทศที่พัฒนาแล้วนั้นปัจจัยหนึ่งซึ่งเป็นสิ่งที่จะต้องพิจารณาต่อการพัฒนาประเทศ และพัฒนาคุณภาพชีวิตไปสู่การกินดีอยู่ดี

* นักศึกษาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

** รองศาสตราจารย์ อาจารย์ คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

*** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อาจารย์ คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

**** อาจารย์พิเศษ คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ของประชากรโดยส่วนรวมนั้น คือ การมีฐานทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่เข้มแข็งมีการพัฒนาและนำเทคโนโลยีไปใช้ในการดำเนินชีวิตอย่างจริงจังเพื่อเป้าหมายสูงสุด คือประโยชน์ทางเศรษฐกิจ และสังคม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเป็นรากฐานและแข่งขันเป็นแหล่งปัญญาแก่สังคมเพื่อคุณภาพชีวิตเป็นพลังจรรโลง รักษาสิ่งแวดล้อม

ปัจจุบันเทคโนโลยีสารสนเทศมีบทบาทต่อการพัฒนาท้องถิ่นอย่างมาก มีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการทำงานและเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติ ประหยัดแรงงาน ลดต้นทุนการทำงาน ทั้งนี้เทคโนโลยีสารสนเทศมีบทบาทในการพัฒนาท้องถิ่นเพื่อสนองตอบความต้องการของประชาชน ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด สำหรับประเทศไทยนั้นเทคโนโลยีสารสนเทศ เช่น คอมพิวเตอร์ อิเล็กทรอนิกส์ การสื่อสาร การแพทย์ เทคโนโลยีพลังงาน นอกจากนี้ เทคโนโลยีช่วยพัฒนาด้านการเกษตร โดยมีการใช้เทคโนโลยีในการเพิ่มผลผลิต เป็นต้น ซึ่งครอบคลุมทั้งประเทศไม่ว่ากระทรวง ทบวง กรม หน่วยงานหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ล้วนจำเป็นต้องเกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีเพื่อการบริหารจัดการให้องค์กรมีประสิทธิภาพ ทันสมัยและตรวจสอบได้ ในการนำเทคโนโลยีต่าง ๆ มาประยุกต์ใช้ เพื่อสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันในระยะยาวนั้น องค์กรจะต้องพยายามบูรณาการแนวทางการจัดการองค์ความรู้และการสนับสนุนให้บุคลากรคิดหรือแลกเปลี่ยนความรู้ขึ้นด้วยเพื่อการประสานเชื่อมโยงหน่วยงานภายในขององค์กรเข้าด้วยกัน รวมถึงการเชื่อมโยงเข้าเครือข่ายสาธารณะ ทั้งนี้เพื่อเป็นช่องทางการสื่อสารข้อมูลและสารสนเทศระหว่างหน่วยงานภายในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานอื่น ๆ ตลอดทั้งประชาชนโดยทั่วไป การพัฒนาด้านเทคโนโลยีนั้นกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ได้ร่วมกับสถาบันวิจัยศึกษาวิเคราะห์การจัดทำแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น พ.ศ. 2557-2560 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น มีระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่รองรับภารกิจการบริหารจัดการภาครัฐของหน่วยงาน มีทิศทางพัฒนาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่ชัดเจน เหมาะสม สอดคล้องกับนโยบายด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของประเทศของกระทรวงมหาดไทย ตลอดจนแผนยุทธศาสตร์ของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น พร้อมทั้งรองรับนโยบายประชาคมเขตเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community- AEC) ของผู้ที่เกี่ยวข้องในการบริหารและขับเคลื่อนนโยบายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในฐานะเป็นหน่วยงานที่ใกล้ชิดกับประชาชนและชุมชนที่สุด

จำเป็นต้องเตรียมความพร้อมในด้านเทคโนโลยีที่จะก้าวไปอย่างไม่สิ้นสุด การสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับประชาชน กำหนดแนวทางการพัฒนาท้องถิ่นและการบริหารงาน เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน การวางผังเมืองศึกษาลักษณะของท้องถิ่นเพิ่มบทบาทให้ท้องถิ่นมีศักยภาพให้มากขึ้น

ผู้เขียนเห็นว่าปัจจุบันการบริหารงานขององค์กรปกครองท้องถิ่นอยู่ในยุคโลกไร้พรมแดนที่มีพื้นที่ทางไกลออกไปและยังไม่ครอบคลุมทุกพื้นที่ การติดต่อสื่อสารหรือการใช้งานยังไม่เต็มประสิทธิภาพที่ประชาชนยังเข้าไม่ถึงได้ทุกคนทุกพื้นที่ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจึงควรมีกิจกรรมเพื่อเป้าหมายในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการใช้ทรัพยากรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศร่วมกันในการบริหารราชการ การบริการประชาชนของหน่วยงานต่าง ๆ รวมทั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเองจะมีโครงสร้างพื้นฐานหลักเป็นมาตรฐานสำหรับการพัฒนาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่จะมีต่อไปอีกมากในอนาคต ซึ่งจะทำให้ไม่เกิดความซ้ำซ้อนในการจัดหาทรัพยากรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ มีการกระจายตัวของทรัพยากรอย่างเหมาะสม การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด เพื่อพัฒนาท้องถิ่นให้สามารถเพิ่มสมรรถนะการให้บริการแก่ประชาชนจึงจำเป็นต้องมีเทคโนโลยีช่วยสนับสนุนจึงจะทำให้ประชาชนและท้องถิ่นมีคุณภาพต่อไป

ระเบียบวิธีดำเนินการ

บทความนี้ผู้เขียนได้รวบรวมแนวคิดเกี่ยวกับการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารจัดการโดยเฉพาะการพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งเริ่มพัฒนาเนื้อหาสาระเป็นกรอบแนวคิดจากการศึกษาจากปรากฏการณ์ (Phenomena) (Kenaphoom. 2014 : 49-51) เป็นการเบื้องต้น จากนั้นทำการพัฒนาด้วยวิธีการที่หลากหลายเริ่มต้นจากวิธีการคิดเชิงเหตุผล (Kenaphoom. 2014 : 1-19) การศึกษานำร่อง (Pilot study) ในพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งเป็นการพัฒนากรอบแนวคิดจากทฤษฎีฐานราก (Kenaphoom. 2015) การสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้มีประสบการณ์ด้านการบริหารงานท้องถิ่นด้วยวิธีการจัดการความรู้ (KM) (Kenaphoom. 2014 : 13-32) ทำการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องเพื่อหาความลงตัวของเนื้อหาสาระ (Kenaphoom. 2014) และทำการตรวจสอบกรอบความคิดให้มีความน่าเชื่อถือยิ่งขึ้นโดยวิธีการบูรณาการระเบียบวิธีที่หลากหลาย (Kenaphoom. 2013 : 169-185) จากการดำเนินการดังกล่าวผู้เขียนจึงขอเสนอเชิงพรรณนา

วิวัฒนาการของเทคโนโลยีสารสนเทศ

เทคโนโลยีสารสนเทศที่ใช้ในการจัดการมากที่สุด คือ เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ คอมพิวเตอร์เป็นเครื่องอิเล็กทรอนิกส์แบบอัตโนมัติ ซึ่งทำหน้าที่เสมือนสมองกล ใช้สำหรับการแก้ปัญหาต่าง ๆ ทั้งที่ง่ายและซับซ้อนโดยวิธีทางคณิตศาสตร์ คอมพิวเตอร์ในยุคเริ่มแรกจะเป็นลักษณะเครื่องจักรกลหรือสิ่งประดิษฐ์ขึ้นเพื่อช่วยในการคำนวณ โดยที่ยังไม่มีการนำวงจรอิเล็กทรอนิกส์เข้ามาใช้ประโยชน์ร่วมด้วย ตั้งแต่คอมพิวเตอร์ยุคแรกที่สร้างจากสุญญากาศ มีขนาดใหญ่เท่ากับห้องทั้งห้อง การทำงานไม่ได้รวดเร็วไว้มากนักขั้นตอนการปฏิบัติยุ่งยากซับซ้อน และต้องอาศัยความรู้ความสามารถของผู้ใช้อย่างมาก รวมทั้งประณีตกับเครื่องคอมพิวเตอร์เป็นอย่างดี เมื่อ 5,000 ปีที่ผ่านมามนุษย์ได้พยายามคิดค้นเครื่องมือที่ใช้ทำงาน และผ่านแรง ตลอดจนให้ความสะดวกแก่ตนเองและผู้อื่น เช่น ในการนับจำนวนเลข มนุษย์ในสมัยโบราณรู้จักใช้นิ้วมือ ในการนับ และใช้วิธีต่าง ๆ เช่น ใช้รอยขีด ก้อนหิน หรือแท่งไม้ เพื่อนับจำนวนสมาชิกในครอบครัวหรือนับจำนวนสัตว์ที่ล่ามาได้ ต่อมาประมาณ 2,600 ปีก่อนคริสตกาล ชาวจีนได้ประดิษฐ์เครื่องมือเพื่อใช้ในการ คำนวณขึ้นมาชนิดหนึ่ง เรียกว่า ลูกคิด ซึ่งถือได้ว่าเป็นอุปกรณ์ที่ใช้ช่วยการคำนวณที่เก่าแก่ที่สุดในโลก และยังคงใช้งานมาจนถึงปัจจุบัน

ปัจจุบันคอมพิวเตอร์มีประสิทธิภาพสูงขึ้น เร็วมากขึ้น ความสามารถมากขึ้น แต่ราคาถูกลง และมีขนาดเล็กลงจนคุณสมบัติน่าพิศวงไปยังสถานที่ต่าง ๆ ได้อย่างสะดวก โดยใช้พลังงานเพียงเล็กน้อย ความเร็วสูงเกินกว่า 1 กิกะหน่วยความจำหลายร้อยเมก เทคโนโลยีที่ช่วยเสริมประสิทธิภาพของเครื่องคอมพิวเตอร์ไปมากมายเพียงใดก็ตาม แต่ลักษณะโครงสร้างพื้นฐานคอมพิวเตอร์ยังเหมือนเดิม การใช้ระบบคอมพิวเตอร์สามารถที่จะแบ่งออกเป็นยุคต่างตามลำดับได้ดังนี้

ยุคที่ 1 หลอดสุญญากาศ (Vacuum tube)

เป็นการสร้างเครื่องคำนวณโดยไม่มีชิ้นส่วนกลไกที่เคลื่อนไหว แต่ใช้กระแสไฟฟ้าแทน ซึ่งเครื่องคำนวณนี้ทำการประมวลผลด้วยอุปกรณ์ที่ทำงานด้วยกระแสไฟฟ้าหรืออุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ เรียกว่าอินทิเกรต (Electronic Numerical Integrator and Computer: ENIAC) หรือเครื่องคำนวณอิเล็กทรอนิกส์ โดยใช้หลอดสุญญากาศเป็นต้นกำลังในการประมวลผลเพื่อใช้ในการคำนวณตารางวิถีกระสุนปืนใหญ่ แทนข้อมูลด้วยเลขฐานสอง (Binary) แทนเลขฐานสิบที่เคยใช้ ทำให้ตัวเลขแต่ละหลักมีค่าเพียงสองค่าคือ 1 และ 0 เนื่องจากมี 2 สถานะ ลดความซับซ้อนในการคำนวณ ทำให้ง่ายต่อการคำนวณมากขึ้น และมีความน่าเชื่อถือของระบบเพิ่มขึ้น และใช้สวิตช์อัตโนมัติตัดต่อวงจร แทนการใช้ “คน”

ต่อเชื่อมสายระหว่างวงจร ซึ่งจะช่วยให้ทำงานรวดเร็วขึ้น สามารถควบคุมการทำงานด้วยสัญญาณไฟฟ้าด้วยคำสั่งตัดต่อวงจรด้วยเลขฐานสอง เรียกว่า ชุดคำสั่ง (program) และสามารถเตรียมชุดคำสั่งไว้ล่วงหน้าได้โดยเก็บในหน่วยความจำแบบเดียวกับข้อมูล เรียกแนวคิดนี้ว่า Stored Program Concept

ยุคที่ 2 ทรานซิสเตอร์ (Transistor) ในยุคนี้ให้ความสำคัญกับหน่วยความจำมากขึ้น โดยหน่วยความจำหลักถูกสร้างด้วยแกนแม่เหล็ก (Magnetic core) ซึ่งมีลักษณะเป็นตาข่ายแม่เหล็กใช้สำหรับเก็บข้อมูล และมีการพยายามสร้างหน่วยความจำให้มีขนาดเล็กลง และความเร็วเพิ่มขึ้น ส่วนสื่อข้อมูลในยุคนี้ยังคงใช้บัตรเจาะรูและเทปแม่เหล็ก (Magnetic tape) และภาษาคอมพิวเตอร์ได้รับการพัฒนามาเป็นภาษาแอสเซมบลี (Assembly Language) และได้เกิดการพัฒนาระดับสูงต่าง ๆ ได้แก่ ภาษา Fortran ภาษา Algo และภาษา Cobol

ยุคที่ 3 วงจรรวม (Integrated circuit) ทรานซิสเตอร์ถูกพัฒนามาเป็น แผงวงจรรวม (Integrated circuit : IC) โดยแผงวงจรรวมประกอบด้วยทรานซิสเตอร์จำนวนมากบนแผ่นซิลิกอนเล็ก ๆ ซึ่งทำให้คอมพิวเตอร์มีขนาดเล็กลง และมีประสิทธิภาพในการทำงานเพิ่มขึ้น สามารถทำงานได้เร็วขึ้นประมาณ 5 ล้านคำสั่งต่อวินาที และใช้พลังงานต่ำ เทคโนโลยีทางด้านหน่วยความจำหลัก ได้นำหน่วยความจำชนิดสารกึ่งตัวนำ (Semiconductor) มาใช้แทนแม่เหล็ก มีระบบปฏิบัติการที่ควบคุมการทำงานคอมพิวเตอร์อย่างแท้จริง

ยุคที่ 4 ไมโครโพรเซสเซอร์ (Microprocessor) เป็นยุคที่นำสารกึ่งตัวนำมาสร้างเป็นวงจรรวมโดยย่อส่วนวงจรรวมหลาย ๆ วงจรเข้ามาในวงจรเดียวกันให้อยู่บนแผ่นซิลิกอนขนาดเล็กทำให้เกิดไมโครโพรเซสเซอร์ (Microprocessor) ตัวแรกของโลก เป็นหน่วยประมวลผล จึงทำให้เครื่องมีขนาดเล็กลง ราคาถูกลง และมีความสามารถในการทำงานสูงและรวดเร็วมาก จึงทำให้มีคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคล (Personal Computer) ถือกำเนิดขึ้น และเป็นลักษณะเฉพาะของเครื่องคอมพิวเตอร์ยุคที่ 4 และยังได้รับการพัฒนาให้สามารถติดต่อสื่อสารกันระหว่างคอมพิวเตอร์ 2 เครื่องได้ จึงทำให้แพร่หลายในวงการธุรกิจและชีวิตประจำวันมากขึ้น สื่อที่ใช้บันทึกข้อมูล บัตรเจาะรูเริ่มได้รับความนิยมน้อยลง แต่หันมาใช้เทปแม่เหล็กและจานแม่เหล็ก (Magnetic disk) กันมากขึ้น และเริ่มมีการพัฒนาให้คอมพิวเตอร์สามารถโต้ตอบกับผู้ใช้ได้ โดยผ่านอุปกรณ์อุปกรณ์รับข้อมูล (Input) / อุปกรณ์ส่งข้อมูล (Output)

ยุคที่ 5 ปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence)

ยุคนี้ได้มุ่งเน้นการพัฒนา ความสามารถในการทำงานของระบบ

คอมพิวเตอร์ และความสะดวกสบายในการใช้งานเครื่องคอมพิวเตอร์อย่างชัดเจน มีการพัฒนารูปแบบการโต้ตอบและการแสดงผลทางหน้าจอคอมพิวเตอร์ให้ใช้งานง่ายขึ้นด้วยรูปแบบการนำเสนอแบบกราฟฟิก (Graphic User Interface: GUI) มีการพัฒนาเครือข่ายคอมพิวเตอร์ที่สามารถเชื่อมโยงและสื่อสารกันได้ทั่วโลกและพัฒนาสร้างเครื่องคอมพิวเตอร์แบบพกพาขนาดเล็กขนาดเล็ก (Portable Computer) ขึ้น นอกจากนี้ยังมีการพัฒนาให้คอมพิวเตอร์สามารถเลียนแบบกระบวนการคิดของมนุษย์ จึงเกิดโครงการวิจัยและพัฒนาเกี่ยวกับปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence : AI) ซึ่งเป็นหัวใจของการพัฒนาระบบคอมพิวเตอร์ในยุคนี้ (คณะวิทยาการสารสนเทศ มหาวิทยาลัยบูรพา : 2560)

ยุคปัจจุบันมีความเจริญของเทคโนโลยีสูงมากมีการขยายขอบเขตของการประมวลผลข้อมูลไปสู่การสร้างและการผลิตสารสนเทศทำให้สามารถสร้างทางเลือกและรูปแบบใหม่ของสินค้าและบริการ มีความซับซ้อนมากขึ้นใช้คุณลักษณะเวอร์ชวลแมชชีน มีการสื่อสารข้อมูล มีการสนับสนุนระบบการจัดการฐานข้อมูล ระบบจัดการสารสนเทศ มีอินเทอร์เน็ต มีการใช้โปรแกรมประยุกต์ต่าง ๆ มีระบบช่วยในการตัดสินใจ รวมถึงการติดต่อระยะไกลข้ามประเทศข้ามทวีปโดยใช้เครือข่ายอินเทอร์เน็ต ซึ่งเรียกว่า “ยุคอินเทอร์เน็ตเทคโนโลยี” หรือ “ยุคไอที” โดยการใช้ระบบคอมพิวเตอร์และระบบการสื่อสารโทรคมนาคมเป็นเครื่องมือช่วยในการจัดทำระบบสารสนเทศ และเน้นความคิดเรื่องการให้บริการสารสนเทศแก่ผู้ใช้ให้มีประสิทธิภาพเป็นวัตถุประสงค์สำคัญ

เทคโนโลยีสารสนเทศมีพัฒนาการที่เจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว มีการปรับปรุงเครื่องมือเครื่องใช้ที่เป็นประโยชน์กับงานสารสนเทศอยู่ตลอดเวลา ทำให้วงการวิชาชีพหันมาปรับปรุงกลไกในวิชาชีพของตนให้ทันกับสังคมสารสนเทศ เพื่อให้ทันต่อกระแสโลก จึงทำให้เกิดการบริการรูปแบบใหม่ ๆ ขึ้นมากมาย ไม่ว่าจะเป็นการซื้อขายผ่านอินเทอร์เน็ต การให้บริการส่งข่าวสาร SMS หรือการไหลตเพลงผ่านเครือข่ายโทรศัพท์มือถือ นอกจากนั้นหน่วยงานต่าง ๆ ยังได้สร้างระบบงานสารสนเทศในหน่วยงานของตนเองขึ้นเป็นจำนวนมาก เช่น การทำเว็บไซต์ของหน่วยงานเพื่อใช้ประโยชน์จากสารสนเทศเหล่านั้นเพื่อให้เกิดประโยชน์อย่างกว้างขวางและคุ้มค่า โดยสารสนเทศเข้ามามีบทบาทในการจัดทำกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อใช้ในการสื่อสาร การประชาสัมพันธ์ การปฏิบัติงาน การแก้ปัญหา หรือการตัดสินใจ เพื่อการวางแผนและการจัดการ ดังนั้นเทคโนโลยีสารสนเทศจึงมีบทบาทและความสำคัญมากในปัจจุบัน และมีแนวโน้มที่จะมีบทบาทมากยิ่งขึ้นในอนาคต เพราะเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นเครื่องมือในการดำเนินงานต่าง ๆ ให้เป็นไป

อย่างมีประสิทธิภาพ นับตั้งแต่การผลิต การจัดเก็บ การประมวลผล การเรียกใช้ การสื่อสารสารสนเทศ การแลกเปลี่ยนและใช้ทรัพยากรสารสนเทศร่วมกันให้เกิดประโยชน์อย่างเต็มที่

ระบบสารสนเทศระดับองค์การ คือ ระบบสารสนเทศที่สนับสนุนงานขององค์การในภาพรวม ระบบในลักษณะนี้จะเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานร่วมกันในหลายแผนก โดยการใช้ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง และส่งผ่านถึงกันจากแผนกหนึ่งข้ามไปยังอีกแผนกหนึ่งได้ระบบสารสนเทศดังกล่าวนี้จึงสามารถสนับสนุนการใช้ข้อมูลเพื่อการบริหารงานในระดับปฏิบัติการ และสนับสนุนการบริหาร และจัดการในระดับที่สูงขึ้นได้ดียิ่งขึ้น เนื่องจากสามารถให้ข้อมูลจากแผนกต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องมาประกอบการตัดสินใจ โดยอาจนำข้อมูลมาแสดงในรูปแบบสรุปหรือในแบบฟอร์มที่ต้องการได้ บ่อยครั้งที่การบริหารงานในระดับสูงจำเป็นต้องใช้ข้อมูลร่วมกันจากหลายแผนกเพื่อประกอบการตัดสินใจระบบการประสานงานเพื่อการสร้างรายได้ให้กับธุรกิจการค้า เป็นตัวอย่างระบบสารสนเทศระดับองค์การในธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการขายสินค้า โดยมีฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในองค์การหลายฝ่าย เช่น ฝ่ายการขาย ฝ่ายสินค้าคงคลัง ฝ่ายพัสดุ และฝ่ายการเงิน แต่ละฝ่ายอาจมีระบบข้อมูลหรือระบบคอมพิวเตอร์ที่สนับสนุนการปฏิบัติการของฝ่ายเอง และยังมีระบบการสื่อสารหรือเครือข่ายคอมพิวเตอร์เพื่อการเชื่อมโยงคอมพิวเตอร์ระหว่างฝ่ายได้ เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนข้อมูลไปตามสาย การเชื่อมโยงเนื่องจากจุดประสงค์ของการทำธุรกิจก็เพื่อสร้างผลกำไรให้กับบริษัท ถ้ามีการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างฝ่ายอย่างมีประสิทธิภาพแล้ว ย่อมทำให้เกิดการขายสินค้าและการตามเก็บเงินได้อย่างรวดเร็ว

แนวคิดหลักการปกครองท้องถิ่น

การปกครองท้องถิ่นของไทย เริ่มเกิดขึ้นตั้งแต่การปฏิรูประบอบราชาธิปไตย ในสมัยรัชกาลที่ 5 ต่อมาเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงระบอบการปกครองของประเทศไทย ในปี พ.ศ. 2475 จากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์มาเป็นระบอบประชาธิปไตย ที่มีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นพระประมุข ภายใต้กฎหมายรัฐธรรมนูญ ประเทศไทยได้จัดระเบียบการบริหารราชการ เป็นราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยระเบียบราชการ บริหารแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2476 โดยในส่วนของราชการส่วนท้องถิ่น ได้มีการจัดตั้ง เทศบาล ขึ้น ตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2476 และได้มีการตั้งสุขาภิบาล ขึ้นแทนเทศบาล ในท้องที่ที่ยังไม่มีฐานะเป็นเทศบาล ตามพระราชบัญญัติสุขาภิบาล พ.ศ. 2495

ปัจจุบันก็ได้มีการปรับปรุงการบริหารส่วนท้องถิ่น ในส่วนพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดให้มีการบริหาร ส่วนตำบลขึ้นเป็นองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ตามพระราชบัญญัติสภาตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 กระทรวงมหาดไทยได้ประกาศจัดตั้งแล้วทั่วประเทศ 6,397 แห่ง ซึ่งนับว่าเป็นองค์กรปกครองท้องถิ่น รูปแบบใหม่ที่เล็กและใกล้ชิดประชาชนในท้องถิ่นมากที่สุด อย่างไรก็ตามขณะนี้ได้มีการปรับปรุง พระราชบัญญัติองค์การบริหาร ส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 โดยกำหนดให้มีพื้นที่รับผิดชอบ ครอบคลุมพื้นที่รับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลด้วย แต่ให้มีอำนาจมีหน้าที่ดำเนินการในกิจการที่องค์การบริหาร ส่วนตำบลดำเนินการไม่ได้ หรือต้องประสานงานร่วมกัน ระหว่างองค์การบริหารส่วนตำบลหลายแห่ง เป็นต้น ดังนั้น ปัจจุบันประเทศไทยจึงมีรูปแบบการปกครองท้องถิ่น ทั้งหมด 5 รูปแบบ คือ 1) กรุงเทพมหานคร 2) เมืองพัทยา 3) เทศบาล (แยกเป็นเทศบาลนคร เทศบาลเมือง และเทศบาลตำบล) 4) องค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) และ 5) องค์การบริหาร ส่วนตำบล (อบต.)

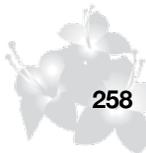
การพัฒนาท้องถิ่นจึงเป็นกลไกอันสำคัญที่กำหนด ทิศทาง นโยบาย แนวทางและกระบวนการในการพัฒนา เพื่อนำไปสู่จุดมุ่งหมายเบื้องต้น คือ ชุมชนนั้นคือประชาชน ที่สุขสมบูรณ์ การพัฒนาชุมชนเป็นเรื่องที่มีความเกี่ยวข้องกัน อย่างเป็นระบบ อันประกอบด้วย ปัจจัยภายใน ได้แก่ สภาพ ทั่วไปของปัญหา ความต้องการ กระบวนการแก้ไขปัญหา และ ผู้เกี่ยวข้องในระบบ และปัจจัยภายนอก อันได้แก่ กระแสโลกาภิวัตน์ และการเปลี่ยนแปลงทางธรรมชาติ การพัฒนาชุมชน เป็นการบริหารจัดการชุมชนที่มีกลไกการขับเคลื่อนการพัฒนา ทั้งองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน และประชาสังคม โดยท้องถิ่นเป็นองค์กรหลักและประชาสังคม เป็นผู้รับประโยชน์ที่สุขสมบูรณ์จึงเป็นภาระหน้าที่ของคนทุกคนที่จะต้องร่วมกันคิด ร่วมกันทำ และร่วมกันรับผิดชอบ เพื่อให้ได้มาซึ่งประโยชน์สุขร่วมกัน หลักการพัฒนาชุมชน ท้องถิ่นเป็นความจริงแห่งชีวิต ของการพัฒนาชุมชนซึ่งยึดถือ เป็นสัจธรรม คือ ความเชื่อมั่นและศรัทธาในมนุษยชาติ ว่ามนุษย์ ทุกชีวิตมีคุณค่า มีความหมาย มีศักดิ์ศรี และมีศักยภาพ กล่าวคือ มีฐานะแห่งความเป็นมนุษย์ที่ไม่ควรจะได้รับ การเหยียดหยาม ดูหมิ่น เหยียดหยามจากเพื่อนมนุษย์ด้วยกันเอง มีความสามารถจากการเป็นมนุษย์ที่ควรได้รับการยอมรับและ ทำให้ปรากฏเป็นจริงในทางปฏิบัติจากเพื่อนมนุษย์ด้วยกันเอง ดังนั้น การพัฒนาชุมชนท้องถิ่นที่แท้จริง คือ หลักประชาชน เริ่มต้นที่ประชาชนโดยยืนจุดเดียวกับประชาชน มองโลก มองชีวิต มองปัญหา จากทัศนะของประชาชน เพื่อให้เข้าใจ

ปัญหา ความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นเพื่อให้เข้าถึงชีวิตจิตใจ ของประชาชนและการทำงานร่วมกับประชาชน โดยการคำนึงถึงการที่จะทำให้ประชาชนเข้าใจปัญหาของตนเองและของท้องถิ่น และมีกำลังใจลุกขึ้นต่อสู้กับปัญหา ช่วยกันคิด ช่วยกันแก้ไขปัญหา ย่อมมีหนทางที่จะกระทำได้โดยไม่ยาก หากเข้าใจปัญหาและเข้าถึงจิตใจของประชาชน (พรณิสิย นิตโรจน์. 2557 : 32)

อย่างไรก็ดีหลักในการพัฒนาท้องถิ่นต้องให้ชุมชน เป็นผู้กระทำได้เอง ทางทางเป็นผู้สนับสนุน ไม่ใช่ไปสั่งการให้เกิด การพัฒนาซึ่งก่อให้เกิดความผิดเพี้ยน พิกการ ไม่ยั่งยืน ต้องเป็น กระบวนการทางปัญญา ใช้ความรู้ ใช้การเรียนรู้ร่วมกันในการ ปฏิบัติ มีการจัดการโดยใช้ความรู้ ทุกส่วนที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์ กันด้วยการเรียนรู้ ไม่ใช่ไปโดยการใช้อำนาจและมีกลไกการจัดการ อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน เช่น การรวมตัวกันด้วยความสมัครใจ มีใจโดยตำแหน่ง หรืออำนาจของภาครัฐก็เป็นองค์การของรัฐ ที่เป็นอิสระ ในทำนองเดียวกับ สสส. (สำนักงานสนับสนุน การเสริมสร้างสุขภาพ), สปสส. (สำนักงานปฏิรูประบบสุขภาพ แห่งชาติ) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นสามารถก้าวผ่านไปสู่ การเป็นองค์กรนำในการพัฒนาโดยเฉพาอย่างยิ่งถือเป็น รากฐานในการวางยุทธศาสตร์การพัฒนาทางเศรษฐกิจ และสังคมไปพร้อม ๆ กัน (ประเวศ วสี. 2546)

แนวกลยุทธ์การพัฒนาท้องถิ่น

กลยุทธ์ หมายถึง การวิเคราะห์ภายนอกเพื่อพิจารณา โอกาส (Opportunity) และภัยอันตราย (Threat) ตลอดจน การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในขององค์กรเพื่อหาจุดอ่อน (Weakness) และจุดแข็ง (Strength) ซึ่งได้แบ่งระดับของกลยุทธ์เป็น 3 ระดับ คือ (สมชาย ภคภาสนวิวัฒน์. 2544 : 5) 1) กลยุทธ์ระดับองค์กร (Corporate Strategy) เป็นกลยุทธ์ ที่เกี่ยวข้องกับทิศทางขององค์กรในอนาคต รวมทั้งการ ดำเนินงานตามหน้าที่ต่าง ๆ ที่ต้องปฏิบัติ 2) กลยุทธ์ระดับ ธุรกิจ (Business Strategy) เป็นการกำหนดกลยุทธ์ในหน่วยที่ ย่อยลงไป ซึ่งกลยุทธ์ในระดับนี้เป็นกลไกหรือแนวทางเพื่อบรรลุ ทิศทางธุรกิจที่ถูกกำหนดในระดับองค์กร และ 3) กลยุทธ์ใน ระดับหน้าที่ (Function Strategy) เป็นการปฏิบัติเพื่อให้เกิด มีประสิทธิภาพขององค์กรในแต่ละหน้าที่ต่าง ๆ และในการ กำหนดทิศทางหรือวิธีการในการกำหนดกลยุทธ์ จะต้อง ประสมประสาน และพิจารณาองค์ประกอบที่สำคัญดังนี้ วิเคราะห์ปัญหาเพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินกลยุทธ์ กำหนด และสร้างทางเลือกในการกำหนดนโยบายเพื่อหากลยุทธ์ที่ดี ที่สุดหรือเหมาะสมที่สุดในการตัดสินใจเลือกกลยุทธ์ ประเมิน ทางเลือกที่เหมาะสมและตัดสินใจเลือกกลยุทธ์ปฏิบัติตาม

ทางเลือกเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามความต้องการ ประเมินผลและควบคุมการปฏิบัติการตามกลยุทธ์ เพื่อให้ การดำเนินกลยุทธ์เป็นไปตามความต้องการ

ส่วนคำว่า แผนกลยุทธ์ นั้นหมายถึง เครื่องมือ เพื่อช่วยชี้้นำการบริหารขององค์กร ที่เกิดจากกระบวนการ ระดมสมอง ของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องอย่างมีส่วนร่วม โดยยึดหลักการวิเคราะห์ให้ทราบสถานะแวดล้อม เพื่อชี้แนะ เป้าประสงค์ และกลยุทธ์วิธีการปฏิบัติที่สอดคล้องกับสภาวะ แวดล้อม และมีการจัดลำดับความสำคัญกลยุทธ์วิธีการ เพื่อการจัดสรรทรัพยากรการบริหาร โดยใช้การวิเคราะห์ สภาพแวดล้อมภายในเป็นการพิจารณา ประเมิน ตรวจสอบ สิ่งที่มีอิทธิพล อยู่ในแต่ละกระบวนการทำงาน และผลงาน ขององค์กร โดยการพิจารณาบทบาทของตัวแปรภายในที่เป็น บวกต่อองค์กรที่มีอยู่และที่เป็นอยู่ และเป็นปัจจัยผลักดัน องค์กรให้สามารถพัฒนาสู่ความสำเร็จได้ เป็นสภาวะแวดล้อม “จุดแข็ง” อันเป็นสภาวะที่องค์กรมีสมรรถนะและความ ได้เปรียบ ที่มีผลต่อการแข่งขันไปสู่ชัยชนะได้และบทบาทตัว แปรภายในองค์กรทางลบ ที่มีอยู่ที่เป็นอยู่ เป็นสภาวะแวดล้อม “จุดอ่อน” อันเป็นภาวะด้อยกว่าที่ไม่สามารถนำมาใช้ ประโยชน์ เป็นปัจจัยที่ต้องแก้ไข หรือตัดทิ้งไปขององค์กรโดย สรุปรวิเคราะห์เชิงกลยุทธ์ ประกอบด้วย 1) การวิเคราะห์ สภาพแวดล้อมภายนอกเพื่อหาโอกาสและอุปสรรค เพื่อนำ สภาพการเปลี่ยนแปลงมาใช้ให้เกิดประโยชน์ 2) การวิเคราะห์ สภาพแวดล้อมภายใน เพื่อหาจุดอ่อนและจุดแข็ง เพื่อให้ทราบถึง ทรัพยากร และความสามารถต่าง ๆ ที่จะทำให้บรรลุความสำเร็จ 3) การกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย และวัตถุประสงค์ และ 4) การกำหนดกลยุทธ์ และนำกลยุทธ์ไปใช้ให้เกิดผล (อุทิศ ชาวเอียร. 2546)

อย่างไรก็ตามกระบวนการพัฒนาท้องถิ่นที่สำคัญ เกี่ยวข้องหลาย ๆ ด้าน เช่น ด้านสังคมเกี่ยวข้องกับการศึกษา สาธารณสุข สิ่งแวดล้อมและการนำเทคโนโลยีต่าง ๆ มาประยุกต์ใช้ เพื่อสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันใน ระยะยาวนั้น องค์กรจะต้องพยายามบูรณาการแนวทางด้าน การจัดการองค์ความรู้และการสนับสนุนให้บุคลากรคิดหรือ แลกเปลี่ยนความรู้ขึ้นด้วยเพื่อการประสานเชื่อมโยงหน่วยงาน ภายในขององค์กรเข้าด้วยกัน รวมถึงการเชื่อมโยงเข้า เครือข่ายสาธารณะ ทั้งนี้เพื่อเป็นช่องทางการสื่อสารข้อมูล และสารสนเทศระหว่างหน่วยงานภายในองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นอื่น ๆ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น และ ประชาชนโดยทั่วไป เมื่อทำงานให้บรรลุเป้าหมายต้องไม่ลืมว่า การพัฒนาของการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ในองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นมีความสำคัญยิ่ง กล่าวคือ หากนำ

ประโยชน์ของเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการจัดการตามมิติ ต่าง ๆ เช่น 1) ด้านประสิทธิภาพของการทำงานทำให้เกิดผล คือ รวดเร็ว เก็บข้อมูลข่าวสารได้มาก เข้าถึงเร็ว การสื่อสาร เป็นไปอย่างรวดเร็ว ลดต้นทุน การประสานงานได้ดี 2) ด้านประสิทธิผล ทำให้การตัดสินใจของผู้บริหารได้เร็วและ ถูกต้อง เลือกรูปแบบการให้บริการได้ถูกต้อง แม่นตรง ความได้เปรียบ ในการทำงาน การแข่งขัน ทำให้บริการประชาชนดีขึ้น 3) ด้านคุณภาพชีวิตในการทำงาน ทำให้ลดข้อจำกัดในเรื่อง สถานที่ จัดเวลาทำงานได้ตามต้องการ ลดค่าใช้จ่ายใน การเดินทางไปทำงาน มีความอิสระส่วนตัวมากขึ้น ดังนั้น ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยุคสมัยใหม่จะต้องตื่นตัว และต้องพัฒนาบุคลากรให้ทันตามเทคโนโลยี (สุภาวดี เชื้อวงศ์. 2557 : 20)

กลยุทธ์การบูรณาการเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการพัฒนา ท้องถิ่น

การนำระบบสารสนเทศและการจัดหาเทคโนโลยี สารสนเทศมาใช้สนับสนุนกลยุทธ์เพื่อการพัฒนาเป็นไป ตามพันธกิจ ต้องปรับเปลี่ยนกระบวนการทัศน์ในการทำงาน จากการทำงานแบบเดิม เช่น หนังสือราชการเสนอไปตามลำดับชั้น จะต้องเปลี่ยนมาเป็นรูปแบบที่ไม่เป็นทางการมากขึ้น ผู้บริหาร ควรทำงานในลักษณะผู้นำ ไม่จำเป็นต้องเซ็นเอกสารทุกแผนที่ย ออกจากสำนักงาน แค่มอบอำนาจให้ผู้บริหารระดับรองทำแทน เป็นต้น การทำงานแบบทำคนเดียว ต้องเปลี่ยนมาทำแบบเป็นทีม องค์กรควรจะมีขนาดเล็ก เพื่อสร้างความได้เปรียบในการแข่งขัน ในระยะยาวนั้น องค์กรจะต้องพยายามบูรณาการแนวทางด้าน การจัดการองค์ความรู้และการสนับสนุนให้บุคลากรคิดหรือ แลกเปลี่ยนความรู้ขึ้นด้วยเพื่อการประสานเชื่อมโยงหน่วยงาน ภายในขององค์กรเข้าด้วยกัน รวมถึงการเชื่อมโยงเข้า เครือข่ายสาธารณะ ทั้งนี้ เพื่อเป็นช่องทางการสื่อสารข้อมูล และสารสนเทศระหว่างหน่วยงานภายในองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นอื่น ๆ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นและ ประชาชนโดยทั่วไป

เทคโนโลยีสารสนเทศและระบบสารสนเทศ จึงเป็น กลไกสำคัญที่จะเพิ่มขีดความสามารถและศักยภาพของภาครัฐ โดยเฉพาะการเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการ ซึ่งภาครัฐจะต้อง เน้นประสิทธิผลในด้านการจัดการความรู้และการใช้สารสนเทศ มากกว่าการจัดการเทคโนโลยี โดยเฉพาะความจำเป็นที่ต้อง เร่งรัดให้มีการเชื่อมโยงและบูรณาการข้อมูลสารสนเทศระหว่าง หน่วยงานภาครัฐ การติดตามตรวจสอบและประเมินผลอย่าง เป็นระบบ ดังนั้น องค์กรภาครัฐ ผู้บริหารท้องถิ่นและเจ้าหน้าที่

ผู้ปฏิบัติงานจะต้องวางกลยุทธ์ในการพัฒนาระบบสารสนเทศที่ดีสู่การบรรลุเป้าหมายที่ต้องการ ดังต่อไปนี้

1. การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการ

การนำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาทดแทนหรือปรับปรุงระบบงานปัจจุบันให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ซึ่งจะสร้างคุณค่าให้แก่ผู้รับบริการในด้านความสะดวก รวดเร็ว รวมถึงความโปร่งใสตรวจสอบได้ของระบบบริหารราชการ อันจะสนับสนุนบรรยากาศที่เอื้อต่อการพัฒนาในภาพรวม แผนการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการและการให้บริการมีโครงการต่าง ๆ ดังนี้

1.1 พัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานท้องถิ่นอันได้แก่การบริหารแผนงานบริหารงบประมาณ บริหารงานพัสดุ บริหารการเงินการคลัง การใช้กฎหมาย ระเบียบต่าง ๆ ซึ่งจะทำให้การบริหารจัดการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพเป็นไปตามนโยบายรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ของรัฐบาล

1.2 พัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อนำเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยมาใช้กับการปฏิบัติงานตามภารกิจของท้องถิ่น

1.3 พัฒนาระบบสำนักงานอัตโนมัติเป็นการเพิ่มผลผลิตและประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานในสำนักงานอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานรวมทั้งการติดต่อสื่อสารระหว่างพนักงานภายในท้องถิ่นและการติดต่อกับหน่วยงานภายนอก ระบบสำนักงานอัตโนมัติจะช่วยให้การประมวลผล เก็บรักษาและแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารผ่านทางอุปกรณ์สื่อสารต่าง ๆ ในรูปของสื่อผสมเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพภายใต้วัตถุประสงค์ เพื่อการบริหารสำนักงานจะเป็นส่วนเชื่อมต่อกับระบบบริหารงานของท้องถิ่นที่เป็นระบบ

1.4 พัฒนาระบบสารสนเทศสำหรับผู้บริหารเน้นที่การสร้างสารสนเทศเพื่อสนับสนุนความต้องการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศแก่ผู้บริหารเป็นการสร้างระบบสารสนเทศที่จะใช้ผลลัพธ์ของระบบต่าง ๆ รวมถึงแหล่งข่าวสารจากหน่วยงานภายนอก เพื่อประมวลผลและนำเสนอผลต่อผู้บริหารประกอบการตัดสินใจ

2. การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการพัฒนา ด้านสังคม

เพื่อนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ในการพัฒนาด้านสังคมของท้องถิ่นจัดทำฐานข้อมูลพื้นฐานสำหรับการให้บริการด้านสังคม ด้านสาธารณสุข ความจำเป็นพื้นฐานด้านชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนในท้องถิ่น ข้อมูลการดำเนินโครงการต่าง ๆ วิเคราะห์ปัญหาและความต้องการเพื่อการพัฒนาสังคม

3. การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการส่งเสริมเศรษฐกิจและการท่องเที่ยว

เพื่อการส่งเสริมเศรษฐกิจและการท่องเที่ยว มีจุดมุ่งหมายในการขยายการใช้โซเชียลเน็ตเวิร์คในการประชาสัมพันธ์ส่งเสริมเศรษฐกิจและการท่องเที่ยวให้มีประสิทธิภาพครอบคลุมสื่ออิเล็กทรอนิกส์ทุกประเภท ติดป้ายประชาสัมพันธ์อิเล็กทรอนิกส์ตามสถานที่ที่เหมาะสม

4. การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อประชาสัมพันธ์งานท้องถิ่น

เพื่อนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ในการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารด้านต่าง ๆ ของท้องถิ่นให้เข้าถึงประชาชนกลุ่มเป้าหมายได้โดยง่าย ปัจจุบันการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของประเทศมีการขยายตัวสูงขึ้น ประชาชนมีการใช้อินเตอร์เน็ตกันมากขึ้น ดังนั้น การเผยแพร่ข้อมูลผ่านอินเทอร์เน็ตจึงเป็นช่องทางที่จะกระจายข่าวสารไปยังผู้รับหรือประชาชนได้สะดวกและประหยัด แผนพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อประชาสัมพันธ์งานท้องถิ่นมี 1 โครงการ ได้แก่ โครงการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารและติดตามเรื่องราวร้องทุกข์ ให้บริการข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนหรือผู้ที่สนใจทั่วไปเกี่ยวกับงานด้านต่าง ๆ รวมถึงการบริการความรู้ และอื่น ๆ

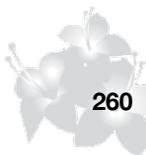
5. การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการให้บริการประชาชนในท้องถิ่น

เป็นการพัฒนาการให้บริการของท้องถิ่นให้เป็นที่ยังพอใจของประชาชนผู้รับบริการ โดยการบูรณาการ การให้บริการต่าง ๆ ได้แก่ การขออนุญาตประกอบกิจการ การเก็บภาษี การชำระค่าธรรมเนียมต่าง ๆ และบริการอื่น ๆ มาไว้เป็นจุดเดียว ทั้งนี้เพื่อให้ผู้ประกอบการและประชาชนได้รับความสะดวกรวดเร็ว ถูกต้องในการรับบริการซึ่งก่อให้เกิดความมีประสิทธิภาพของงานและความโปร่งใส แผนพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการให้บริการมีโครงการ

สรุปเป็นผังมโนทัศน์เชิงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร (Kenaphoom, 2014E : 33-42) ดังนี้

ภาพ 1 กลยุทธ์การบูรณาการเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น

สรุปผล

ในภาวการณ์ปัจจุบันเทคโนโลยีสารสนเทศมีบทบาทต่อการพัฒนาท้องถิ่นอย่างมาก มีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการผลิตและเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิต ประหยัดแรงงาน ลดต้นทุนและรักษาสภาพแวดล้อม ทั้งนี้ เทคโนโลยีที่มีบทบาทในการพัฒนาอุตสาหกรรมการเกษตร และอุตสาหกรรมอื่น ๆ ในประเทศไทย เช่น คอมพิวเตอร์ และอิเล็กทรอนิกส์ การสื่อสาร เทคโนโลยีชีวภาพและพันธุกรรม การสื่อสาร การแพทย์ เทคโนโลยีพลังงาน หน่วยงานของรัฐทั้งกระทรวง ทบวง กรม หน่วยงานหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำเป็นต้องนำเอาเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการปฏิบัติงานเพื่อบริการประชาชนให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในฐานะเป็นหน่วยงานที่ใกล้ชิดกับประชาชนและชุมชนที่สุด จำเป็นต้องเตรียมความพร้อมในด้านเทคโนโลยีและสารสนเทศเพื่อสนองต่อความต้องการของประชาชนในพื้นที่ กลยุทธ์ในการขับเคลื่อนการบูรณาการเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นนั้นย่อมจะส่งผลดีต่อการทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในมิติต่าง ๆ เช่น

- 1) ด้านประสิทธิภาพของการทำงานทำให้เกิดผล คือ รวดเร็ว

เก็บข้อมูลข่าวสารได้มาก เข้าถึงเร็ว การสื่อสารเป็นไปอย่างรวดเร็ว ลดต้นทุน การประสานงานได้ดี 2) ด้านประสิทธิผล ทำให้การตัดสินใจของผู้บริหารได้เร็วและถูกต้อง เลือกการให้บริการได้ถูกต้อง แม่นตรง ความได้เปรียบในการทำงาน การแข่งขัน ทำให้บริการประชาชนดีขึ้น 3) ด้านคุณภาพชีวิตในการทำงาน ทำให้ลดข้อจำกัดในเรื่องสถานที่ จัดเวลาทำงานได้ตามต้องการ ลดค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปทำงาน มีความอิสระส่วนตัวมากขึ้น องค์กรภาครัฐ หน่วยงานของรัฐ ที่รับผิดชอบ ผู้บริหารท้องถิ่นและเจ้าหน้าที่ ผู้ปฏิบัติงานในท้องถิ่นจะต้องวางกลยุทธ์ในการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่สู่การบรรลุเป้าหมายที่ต้องการ ไม่ว่าจะเป็นการพัฒนากระบวนบริหารเพื่อการบริหารจัดการ, การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการพัฒนาด้านสังคม, การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการส่งเสริมเศรษฐกิจและการท่องเที่ยว, การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อประชาสัมพันธ์งานท้องถิ่นและการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารประชาชนในท้องถิ่น ผลสุดท้ายประโยชน์ก็จะเกิดกับการบริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั่นเอง

รายการอ้างอิง

- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. (2556). **แผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น**. สถาบันวิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- คณะวิทยาการสารสนเทศ มหาวิทยาลัยบูรพา. (2560). **ประวัติของคอมพิวเตอร์**. แหล่งที่มา URL: <https://staff.informatics.buu.ac.th/~janya/88612159>
- ประเวศ วสี. (2546). **การพัฒนาอย่างบูรณาการและยั่งยืนโดยเอาพื้นที่เป็นตัวตั้งเพื่อความร่มเย็นเป็นสุขทุกหมู่บ้านทุกตำบลและทุกจังหวัด**. สำนักงานเกษตรจังหวัดชุมพร.
- พรรณีดิษฐ์ นิตโรจน์. (2557). **การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนของกรุงเทพมหานคร : ศึกษาเฉพาะกรณีการจัดทำแผนชุมชนพึ่งตนเองเขตวังทองหลาง**. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. . กรุงเทพฯ : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- สมชาย ภคภาสน์วิวัฒน์. (2544). **การบริหารเชิงกลยุทธ์**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์อมรินทร์.
- สุภาวดี เชื้อวงษ์. (2557). **ความรู้ ทัศนคติและพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของบุคลากร เทศบาลตำบลดอนหัวฬ่ออำเภอเมืองชลบุรี**. วิทยานิพนธ์ ร.ป.ม.. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา
- อุทิศ ขาวเอียร. (2546). **การวางแผนกลยุทธ์**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Kenaphoom. (2013). "The Creating of the Survey Research Conceptual Framework on Public Administration" **Valaya Alongkorn Review Vol. 3 No. 2 July–December 2013 : 169–185.**
- Kenaphoom. (2014). "Research Philosophy: Quantity Quality" **Journal of Political Science and Law, Rajabhat Kalasin University, 3 (2), 49–51.**
- Kenaphoom. (2014). "Establish the Research Conceptual Framework in Public Administration by the Rational Conceptual thinking". **PhetchabunRajabhat Journal. 16 (1) : January–June 2014 : 1–19.**
- Kenaphoom. (2014). "A Creation of a Research Conceptual Framework for Public Administration by Knowledge Management Methodology" **Journal of Humanities and Social Sciences, Ubon Ratchathani University, 5 (2), 13–32.**

- Kenaphoom. (2014). "The creating of Quantitative Research Conceptual Framework of Public Administration by Literature Review". *Udonthani Rajabhat University Journal of Humanities and Social Science*, 3 (1) : January–June 2014.
- Kenaphoom. (2014). "The Writing Format of Research Conceptual Frameworks on Management" *RMU.J. (Humanities and Social Sciences)*. 8(3) : September–December 2014 : 33–42
- Kenaphoom. (2015). "The research Conceptual Framework Establishment by the Grounded Theory" *VRU Research and Development Journal*, 10 (3) (September–December, 2015)

